

Пенітенціарна пробація

Для засуджених, особливо тих, які тривалий час відбували покарання, адаптація до життя на волі в сучасних умовах може бути досить складною. З'являються такі труднощі, як: побутова невлаштованість, відсутність житла, значні складнощі у працевлаштуванні та ін.. Проблеми у відновленні свого соціального статусу та поверненні до нормальних умов життя призводять до того, що особи, які звільнилися з установ виконання покарань, знову стають на кримінальний шлях, через що підвищується рівень рецидиву злочинів.

З метою мінімізації названих ризиків в Україні з 2015 року запроваджено пенітенціарну пробацію, що відповідно до ст. 11 Закону України «Про пробацію» полягає в підготовці осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк, до звільнення з метою трудового і побутового влаштування таких осіб після звільнення за обраним ними місцем проживання. Для вирішення окреслених питань та визначення механізму взаємодії в процесі виконання завдань пенітенціарної пробації Міністерством юстиції України спільно з Міністерством соціальної політики України, Міністерством охорони здоров'я України та Міністерством внутрішніх справ України підписано спільний наказ від 03.04.2018 року № 974/5/467/609/280 «Про затвердження Порядку взаємодії установ виконання покарань, уповноважених органів з питань пробації та суб'єктів соціального патронажу під час підготовки до звільнення осіб, які відбувають покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк». Зазначений нормативний акт надає можливість консолідації дій усіх зацікавлених державних органів у наданні допомоги особам, які звільняються з місць позбавлення волі.

Не пізніше ніж за три місяці до закінчення строку покарання засудженого, під час підготовки засудженого до звільнення, адміністрацією установи виконання покарань здійснюється моніторинг проблемних питань засуджених, які готуються до звільнення, та їхніх можливих потреб після звільнення. Залежно від отриманої інформації про потреби засудженого, з'ясувавши його наміри та прийнявши відповідну заяву, адміністрація установи виконання покарань надсилає до органу пробації відповідні повідомлення-запити.

Отримавши таке повідомлення-запит, персонал органу пробації вживає заходів щодо його відпрацювання в безпосередній взаємодії з органами місцевого самоврядування, суб'єктами соціального патронажу за обраним засудженим місцем проживання і сприяє засудженим, які готуються до звільнення, у: визначенні намірів щодо місця проживання після звільнення; працевлаштуванні працездатних осіб працездатного віку; влаштуванні до спеціалізованої установи для звільнених осіб, іншої установи (закладу) соціальної підтримки (догляду), закладу для бездомних осіб), закладів соціального обслуговування; наданні соціальних послуг; госпіталізації до закладів охорони здоров'я; вирішенні інших проблемних питань. Про результати проведеної роботи уповноважений орган з питань пробації сповіщає установу виконання покарань.

Отже, пенітенціарна пробація відіграє важливу роль у сприянні соціальній адаптації та інтеграції у суспільство звільнених громадян, що є провідним чинником зниження рівня злочинності.

***Васильківський районний сектор
філії Державної установи «Центр пробації»
у Дніпропетровській області***